

UNIVERZITA KARLOVA V PRAZE

Fakulta sociálních věd

Institut mezinárodních studií

PROTOKOL O HODNOCENÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

(Posudek vedoucího)

Práci předložila studentka: Bc. Kristýna Onderková

Název práce: The Harper Government, the Aboriginal Right to Self-Determination, and the Indian Act of 1876

Vedoucí práce: Mgr. Ing. Magdalena Fiřtová, Ph.D.

1. OBSAH A CÍL PRÁCE (stručná informace o práci, formulace cíle):

Kristýna Onderková si zvolila za téma své diplomové práce reformu indiánského zákona z roku 1876, jak si jí ve svém programu vytyčila současná konzervativní vláda Stephena Harpera (2006–současnost). Dlouhodobě přetrvávající socio-ekonomické problémy původních obyvatel v Kanadě dokládají, že žádná z kanadských vlád nemůže rezignovat na řešení „otázky původních obyvatel“, i z tohoto důvodu se jedná o téma dlouhodobě aktuální a velmi zajímavé.

V první části své práce autorka stručně nastiňuje, jak se jednotlivé přístupy vlád od druhé poloviny 20. století ve svých koncepčních přístupech lišily. Ve druhé části Kristýna představuje širokou škálu různých teoretických přístupů věnujících se problematice práv sebeurčení původních obyvatel v Kanadě. Ve třetí kapitole pak přechází k jádru své práce, jímž je analýza přijaté legislativy Harperovy vlády ve věci původních obyvatel. Na analýze odlišného konzervativního přístupu k indiánskému zákonu z roku 1876, který dodnes patří mezi základní stavební kameny politiky federální vlády k původním obyvatelům (str. 18-19), a který zásadním způsobem ovlivňuje právo na sebeurčení, rozvíjí hlavní téžiště své výzkumné otázky. Hlavní otázkou, kterou si diplomantka ve své práci položila je, jaké jsou hlavní dopady této politiky na uplatňování práv na sebeurčení původních obyvatel (str. 4, 35). Práce dále zkoumá, nakolik je tento postup ve shodě s myšlenkami představitelů původních obyvatel samotných, jejichž názory jsou představeny ve čtvrté kapitole, v případové studii domorodého hnutí Idle No More.

2. VĚCNÉ ZPRACOVÁNÍ (náročnost, tvůrčí přístup, argumentace, logická struktura, teoretické a metodologické ukotvení, práce s prameny a literaturou, vhodnost příloh apod.):

Množství problémů, které trápí původní obyvatele, je co do šíře i hloubky velmi komplikovanou oblastí kanadské veřejné politiky. Jednotlivé problémy se velmi úzce prolínají a zvolené téma proto klade vysoké nároky na schopnost relevantně zúžit téma zkoumání a tomuto výběru podřídit následný argumentační přístup. Diplomantka se proto velmi vhodně omezila ve svém zkoumání na způsob, jakým je v Kanadě uplatňováno právo původních obyvatel na sebeurčení a samosprávu.

Silnou stránkou této práce je schopnost diplomantky obsáhnout velkou šíři konceptů publikovaných od druhé poloviny 20. století, které vhodným způsobem klasifikuje a třídí, a to nikoli v jednodušším chronologickém sledu, nýbrž na základě rozdílných normativních přístupů. Vysoce proto hodnotím zejména druhou kapitolu „Nations, Citizens Plus or „Undifferentiated“ Citizens?“, kde autorka velmi zdařile analyzuje a komparuje klíčové primární dokumenty, zprávy a monografie předních odborníků na tuto problematiku a dokládá tím

detailní znalost a vynikající orientaci v tématu. Jediným ne zcela detailně zpracovaným teoretikem zde může být současný autor John Ralston Saul, jehož myšlenky jsou představeny až v případové studii *Idle No More* (str. 47), navzdory jeho velmi zajímavým postřehům, které se týkají koncepčního chápání kanadských dějin jako dějin métiského národa s širokými implikacemi pro politiku uznání původních obyvatel jako samostatných národů (*A Fair Country, Telling Truths about Canada*, 2008). Vzhledem k tomu, že objednaná kniha J.R. Saula však nedorazila do knihovny FSV UK včas, autorka jej z ryze praktických důvodů nemohla do své analýzy zařadit.

Z metodologického hlediska práce postupuje logicky od představení teoretických konceptů směrem ke konkrétní analýze současné legislativy. V závěrečné případové studii taktéž vhodně zvolila metodu diskurzivní analýzy dokumentů a prohlášení představitelů *Idle No More*.

3. FORMÁLNÍ A JAZYKOVÉ ZPRACOVÁNÍ (jazykový projev, správnost citace a odkazů na literaturu, grafická úprava, formální náležitosti práce apod.):

Ačkoli lze z některých pasáží rozpoznat, že angličtina není autorčin rodný jazyk, jedná se o erudovaně napsaný text, který prošel pečlivou redakční úpravou. Po formální stránce práce splňuje veškeré náležitosti odborného textu.

4. STRUČNÝ KOMENTÁŘ HODNOTITELE (celkový dojem z diplomové práce, silné a slabé stránky, originalita myšlenek, naplnění cíle apod.):

Celkově je práce detailně a kvalitně zpracovanou studií k velmi důležitému a palčivému tématu, kde se složitě střetávají ontologicko-normativní přístupy kanadských teoretiků (kapitola 2) s praktickými kroky veřejné politiky vlády (kapitola 3). Většina kanadských autorů, z nichž tato práce vychází, volí především ontologicko-normativní přístup, a tím do značné míry rezignuje na zavádění těchto konceptů do praxe. Koncept práva na sebeurčení je sám o sobě obtížně definovatelný (viz str. 4) a mezi představiteli původních národů existuje řada různých názorů na to, jak tento koncept v praxi naplnit. Odtud vyplývá, že každé srovnání vládní politiky a diskurzu původních komunit je problematické. Autorka k porovnání zvolila dva klíčové aspekty, kde dokázala nalézt vhodné vyjádření představitelů obou stran a dostatek argumentů pro relevantní srovnání. Její závěry týkající se: (1) přístupu k chápání původních obyvatel jako samostatných národů, se všemi praktickými důsledky pro rovnocenný partnerský dialog, a na to navazující (2) fiduciární princip postavený na svobodném a souhlasném informování jako základním stavebním kameni pro naplnění tohoto historického vztahu, jsou velmi dobře věcně i argumentačně podloženy. Praktické ekonomické aspekty, vyzdvihované vládou, které se týkají indiánské politiky ve věci snižování finanční závislosti původních obyvatel a transparentnosti finančních toků, jsou sice stručně v kapitole 3 (str. 32) nastíněny, diskurzivní analýza *Idle No More* se však s těmito tématy zcela mívá. Tato práce tak velmi dobře ukazuje, jak dalece se mívá rétorika původních obyvatel a praktická politika současné vlády, protože nejde o koncepční diskusi nad různými alternativami řešení stejného problému, nýbrž o zcela odlišnou definici problému samotného a přesvědčivě shrnuje, že původní obyvatelé zůstávají nadále v Kanadě v postavení „kolonizované menšiny“. Odtud vyplývá, že by bylo zajímavé pokračovat v bádání a pokusit se zodpovědět, jaká praktická ekonomická řešení představitelé původních národů navrhnou na zlepšení svého postavení.

Autorčina volba použít pro srovnání názorů vlády a původních obyvatel diskurzivní analýzu hnutí *Idle No More* je logická a vysoce opodstatněná, protože se skutečně jedná o nejdůležitější a nejzřetelnější hlas znějící o to výrazněji v současné rozdrobené občanské společnosti původních obyvatel. Čtenář však může nabýt mylného

dojmu, že Idle No More jednohlasně reprezentuje názory většiny původních obyvatel. Autorka na straně 39 velmi správně shrnuje postoje několika dalších domorodých organizací směrem ke schválené legislativě Harperovy vlády, bylo by však vhodné hnutí Idle No More zasadit do názorového spektra dalších organizací původních obyvatel.

Celkově bych ráda vyjádřila přesvědčení, že se Kristýně Onderkové podařilo čtivým a teoreticky i věcně fundovaným způsobem představit hlavní koncepční střety mezi současnou vládní indiánskou politikou a představiteli původních národů.

5. SPOLUPRÁCE S VEDOUCÍM PRÁCE (komunikace s vedoucím práce, schopnost reflektovat připomínky, posun od původního záměru apod.)

Kristýna Onderková během zpracování své diplomové práce dlouhodobě spolupracovala s vedoucím i s konzultantem Georgem Tothem a pečlivě reflektovala a zapracovávala jejich připomínky. Proměna teze práce, posun zaměření i zahrnutí případové studie Idle No More jsou výsledkem této spolupráce.

6. OTÁZKY A PŘIPOMÍNKY DOPORUČENÉ K BLIŽŠÍMU VYSVĚTLENÍ PŘI OBHAJOBĚ (jedna až tři):

Jaký je přístup současné vlády k tzv. dohodám o samosprávě (SGA) a jak na ně nahlíží různé organizace a hnutí původních obyvatel. Naplňují podle vás SGA principy fiduciarity?

V návaznosti na zmiňovanou multiplicitu a nejednoznačnost postojů různých komunit původních obyvatel ve vztahu k řešení „indiánské otázky“, pokuste se představit další názorové platformy organizací a komunit původních národů k současné legislativě Harperovy vlády.

7. DOPORUČENÍ / NEDOPORUČENÍ K OBHAJOBĚ A NAVRHOVANÁ ZNÁMKA

(výborně, velmi dobře, dobře, nevyhověl):

Z výše uvedeného hodnocení vyplývá, že jde o nadprůměrně zpracovanou práci, jež ve všech ohledech naplnila požadavky kladené na diplomovou práci, a proto ji s radostí doporučuji k obhajobě a navrhuji známku **výborně**.

Datum: 15. ledna 2015

Podpis: